

čís. 17) § 32 zákona o pojišťovací smlouvě čís. 501/17 ř. z., jež jest nutčím pravidlem podle § 42 zákona potud, že nesmí býti změněno v neprospěch pojistníka. Ustanovení § 32 zákona připouští průpadné doložky (ztrátu nároku na odškodné) jen v případech, kde pojistník porušil některou z povinností uložených mu pojišťovacími podmínkami. V zásadě není dvojitě pojištění bez svolení původní pojišťovny ani podle dosud neúčinných ustanovení §§ 53 a 54 zákona čís. 501/17 ř. z. vyloučeno. Mohou to proto vyloučiti jen pojišťovací podmínky, avšak průpadnou doložku na nevyžádání si svolení původní pojišťovny k dvojitému pojištění mohou podmínky určit jen, když uložily pojistníku povinnost k určitému jednání, trpění neb opomenutí a pojistník tuto povinnost porušil, jinak by odporovaly § 32 zákona o průpadných doložkách. Neobsahují-li pojišťovací podmínky výslovné ustanovení, že pojistník jest povinen za trvání pojišťovacího poměru před vejitím v druhé pojištění si vyžádati svolení původní pojišťovny, ani že pojistník jest povinen ohlásiti žalované pojišťovně, že uzavřel pojištění týchž věcí u jiné pojišťovny, nemůže si pojišťovna v podmínkách ustanoviti, že vejitím pojistníka do dvojitého pojištění zanikají její závazky. Takovou povinnost pojistníka nelze vyvozovati ani z ustanovení odstavce (2) § 7 ani z odstavce (5) § 9 všeobecných pojišťovacích podmínek, z nichž jest patrné, že pojišťovna může přes dvojí pojištění ponechat původní pojištění v platnosti, any úprava a sepis podmínek pocházejí od pojišťovny a, nevyjádřila-li se určitě a jasně, jde to podle § 915 obč. zák. na její vrub. Mimo to vyžaduje poctivost obchodu, by povinnosti, jichž zanedbání má tak dalekosáhlé důsledky, byly v pojišťovacích podmínkách nejen jasně vysloveny, nýbrž, aby na ně byl i pojistník zvláště pojišťovnou upozorněn, zejména, jde-li o pojistníka neznalého čtení, jenž se následkem toho nemůže z vlastního postřehu seznámiti ani s jasně vyslovenými povinnostmi a jenž ani jinak nemá dostatečnou příležitost prostřednictvím jiných osob si vědomí o obsahu pojišťovacích podmínek zjednat, ano by jinak šlo o zneužívání nedostatku duševních schopností pojistníka ve prospěch pojišťovny.

Čís. 13392.

Výměnkářské dávky, pokud nejsou zadrželé za delší dobu než tři léta, počítajíc ode dne příklepu vydražené nemovitosti nazpět, jest z nejvyššího podání příkázati v pořadí výměnku, třebaže výměnek byl podle dražebních podmínek převzat vydražitelem bez započtení na nejvyšší podání.

(Rozh. ze dne 23. března 1934, R II 7/34.)

Na nemovitosti, vydražené exekučně dne 13. ledna 1933, bylo ve prospěch Anny W-ové vloženo právo výměny, jež vydražitel převzal podle dražebních podmínek bez započtení na nejvyšší podání. Anna W-ová přihlásila k rozvrhovému roku (§ 210 ex. ř.) zadrželé dávky výměnkářské za dobu od 1. srpna 1930 do 30. dubna 1931 a od 1. června

1931 do 1. října 1932, celkem 1092 Kč 90 h s příslušenstvím, a dokazovala rozsudkem ze dne 11. října 1932 výši svého nároku. Nižší soudy nepřihlédly k této přihlášce, rekursní soud s odůvodněním, že výměnek, o kterýž jde, byl podle dražebních podmínek vydražitelem převzat bez započtení na nejvyšší podání a že předpis § 216 ex. ř. (poslední odstavec) se na takové případy nehodí.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by v rozsahu zrušení znovu věc při novém rozvrhovém roku projednal a vydal nové usnesení. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

důvodech:

Právní názor rekursního soudu nemá opory v zákoně a je zřejmě mylný. Podle § 156 ex. ř. přejdou dnem příklepu na vydražitele veškeré závazky váznoucí na nemovitosti. Do tohoto dne má je ještě plniti povinný, a, nedostál-li této povinnosti, může oprávněný se jejich náhrady domáhati z nemovitosti věcně zatížené anebo z nejvyššího podání za ni docíleného (§ 219 první odstavec ex. ř.). Pokud tyto dávky nejsou po delší dobu zadrželé než tři leta, počínajíc ode dne příklepu nazpět, požívají pořadí knihovního práva samého (§ 216 poslední odstavec ex. ř.). Tyto předpoklady jsou v souzeném případě splněny, ježto nemovitost byla přiklepnuta dne 13. ledna 1933.

Čís. 13393.

Proti exekuci vedené komisionářovým věřitelem na pohledávky z obchodu, který komisionář uzavřel pro komitenta, může komitent nastoupiti žalobou vylučovací podle § 37 ex. ř.

(Rozh. ze dne 23. března 1934, Rv II 20/34.)

Žalovaná banka zabavila v exekuci proti manželům Antonínu a Anně Ř-ovým pohledávky, jež příslušely dlužníkům proti V-ovi a proti K-ovi za dodané dřevo. Žalující firma domáhala se nepřípustnosti exekuce na pohledávky, tvrdíc, že dala dřevo manželům Ř-ovým do komisionářského prodeje a že si vyhradila na dřevu, jakož i na pohledávkách z dodávky dřeva vlastnické právo až do úplného zaplacení. Obě nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Náleží k povaze komisionářského obchodu, že vlastnictví předmětů ku prodeji svěřených až do jich prodeje zůstává vyhrazeno komitentovi. Jinak je tomu s pohledávkami z kupní ceny za zboží komisionářem prodané, jež se podle ustanovení čl. 360 obch. zák. stávají vlastními pohledávkami komisionářovými. Jest ovšem přisvědčiti odvolatelce, že strany mají možnost ujednati ustanovení odchýlná, avšak jich platnost jest posuzovati podle všeobecných ustanovení o smlouvách. Soud první stolice zjistil, že si žalobkyně vyhradila vlastnické právo i na pohledávky, které z prodeje zboží vzejdou. Toto zjištění soud odvolací přejímá, dovozuje však z něho, že smlouva v tomto směru není pro neurči-